

Hasılat Paylaşımında KDV Uygulaması

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.10.15.01-130[2013-1464]-108
Tarih	28.11.2016

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 46480499-130[2013-1464]-108 28.11.2016

Konu : Hasılat Paylaşımında KDV Uygulaması

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; belediye sınırlarınız içerisindeki toplu taşıma işini ihale ettiğiniz, ihaleyi alan Kooperatifi ile Belediyeniz arasında 16.04.2013 tarihinde Hasılat Paylaşımına Dayalı Rotasyonlu Şehir İçi Toplu Taşıma Hizmetleri İhale Sözleşmesi" imzalandığı, söz konusu Sözleşmenin "Ödeme Şekli" başlıklı 7 nci maddesine göre Belediyenizin 18 ay süreli hasılat paylaşımına dayalı rotasyonlu hatlarda çalışacak olan 24 adet aracın 1 aylık toplam hasılatının anlaşma yapılacak olan bankadaki hesapta toplanacağı, akıllı kart dolumlarını yapan bayilere yapmış oldukları aylık dolum bedellerinin her bayi için KDV dahil % 1 oranında, Belediyeye aylık taşıma hasılatının KDV dahil % 11,01 lik oranında pay verileceği, geriye kalan aylık taşıma hasılatının KDV dahil % 87,99 'luk kısmının ihaleyi alan yüklenicinin ilgili hesabına her ayın bitiminden sonraki iş gününde yüklenici tarafından kesilen fatura karşılığında aktarılacağı, hasılat paylaşımına dayalı aylık toplam cironun paylaşımının sevk ve idaresinin Belediyeniz Mali Hizmetler Müdürlüğü uhdesinde yapılacağı, kartlara dolum yapacak olan bayiler, Belediyeniz ve taşımacılık faaliyetinde bulunan Kooperatifin kurumlar vergisi ve katma değer vergisi yönünden yükümlülüklerinin neler olduğu hususunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklamalar içeren 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.3.1.) bölümünde iktisadi kamu kuruluşunun ticari, sınai veya zirai bir işletme oluşturup oluşturmadığı hususunda, Tebliğin (2.4.) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (2.4.) bölümünde ise iktisadi işletmenin belirlenmesinde işletmenin belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu, diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin, karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Kiralama işlemlerinde iktisadi işletme oluşup oluşmadığı hususu, kuru mülkiyet kiralaması ile iktisadi işletme mahiyetinde bulunan bir kiralama olması halinde ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.

Kuru mülkiyet kiralaması şeklinde gerçekleştirilen kiralamalar ticari amaçla ya da ticari bir organizasyon çerçevesinde gerçekleştirilmediği veya devamlı surette belirli bir hacim ve ehemmiyette olmadığı müddetçe bu kiralama işlemi nedeniyle oluşacak bir iktisadi işletmeden söz etmek mümkün bulunmamaktadır. Ancak, işletilmeye hazır hale getirilen veya iktisadi bir faaliyetin icrasına tahsis edilen gayrimenkullerin kiralama ticari nitelik arz edeceğinden, bu tür kiralamalarda iktisadi işletmenin olduğu kabul edilecektir.

Buna göre, Belediyesi tüzel kişiliği itibarıyla kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte Belediye ait toplu taşıma hattının kiralama işleminin, ticari bir organizasyon çerçevesinde gerçekleştirildiği, devamlı surette belirli bir hacim ve ehemmiyette olduğu ve işletme hakkının devrini de içerdiğinden Belediye bünyesinde oluşacak iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi

gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV ye tabi olduğu hükmü yer almaktadır.

KDV Kanununun 23 üncü maddesinin (f) bendi hükmünün Bakanlığımıza vermiş olduğu yetkiye dayanılarak, 26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (III/A-4.5) bölümünde;

"3065 sayılı Kanunun (23/f) maddesi hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak, belediyeler tarafından yapılan şehiriçi yolcu taşımacılığında kullanılan biletlerin ve kartların bayiler tarafından satışında, özel matrah şekline göre vergileme yapılması uygun görülmüştür.

Buna göre, belediyeler ve bağlı işletmeleri tarafından yapılan şehiriçi yolcu taşımacılığında (metro dahil) kullanılan bilet ve kartların, bu işletmeler dışındaki bayiler tarafından yolculara satışına ilişkin KDV, bayinin satış bedeli üzerinden iç yüzde oranına göre hesaplanarak belediyelere bağlı işletmelerce beyan edilir.

Bayiler, bu şekilde bilet veya kart satışları için ayrıca vergi hesaplamazlar. Özel matrah şekline göre vergilendirilen bilet ve kart satışları dışında KDV'ye tabi başka faaliyetleri olmayan bayilerin KDV mükellefiyeti tesis ettirmelerine gerek bulunmamaktadır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre; Belediyeniz ile Kooperatifi arasında imzalanan ".... Belediye Başkanlığı Hasılat Paylaşımına Dayalı Rotasyonlu Şehir İçi Toplu Taşıma Hizmetleri İhale Sözleşmesi" nin tarafları olan;

- Akıllı kart dolumlarını yapan bayiler tarafından yolculara yapılan satışa ilişkin KDV'nin, bayinin satış bedeli üzerinden iç yüzde oranına göre hesaplanarak belediyeye bağlı işletme tarafından beyan edilip ödenmesi,
- Gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olan dolum yapacak bayilerin hasılat paylaşımında kendilerine düşen pay üzerinden düzenledikleri faturada % 18 oranında KDV hesaplanması ve beyan edilmesi,
- Taşımacılık işini yapan adı geçen kooperatifin hasılat paylaşımında kendisine düşen pay üzerinden düzenleyeceği faturada % 18 oranında KDV hesaplanması ve beyan edilmesi,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026